

Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet

Diarienummer:
IMY-2025-5204

Ert diarienummer:
U2025/00326

Datum:
2025-05-28

Yttrande över Modernt dataskydd vid CSN (SOU 2024:95)

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har följande synpunkter på betänkandet.

10.3.5 CSN ska få behandla känsliga personuppgifter

IMY föreslår att det införs en hänvisning till artikel 9.2 g i dataskyddsförordningen¹ (viktigt allmänt intresse) i bestämmelsen om behandling av känsliga personuppgifter i 9 § förslaget till ny studiestödsdatalag.² En sådan reglering skapar tydlighet och förutsebarhet för de registrerade och för den personuppgiftsansvarige i frågan om rätten att behandla känsliga personuppgifter.

11.4.7 Elektroniskt utlämnande av personuppgifter ska vara tillåtet om det inte är olämpligt

IMY kan inte tillstyrka förslaget om elektroniskt utlämnande av personuppgifter i 14 § förslaget till ny studiestödsdatalag i dess nuvarande utformning, eftersom det inte framgår under vilka förutsättningar direktåtkomst är tillåten. IMY bedömer, i likhet med vad regeringen uttalat i tidigare lagstiftningsärenden, att direktåtkomst är en särskilt integritetskänslig form av personuppgiftsbehandling.³ Därför bör det i registerförfattningar som reglerar integritetskänsliga uppgifter framgå antingen när direktåtkomst är tillåten eller att utlämnande inte får ske genom direktåtkomst.⁴

IMY är positiv till att det föreslås en bestämmelse som innebär att CSN ska ansvara för att det inom myndigheten finns rutiner för regelbunden kontroll av att elektroniskt utlämnande av personuppgifter sker på ett godtagbart sätt från integritetssynpunkt. Det bör kunna bidra till bättre förutsättningar för intern styrning och kontroll av hur lagen tillämpas.

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

² Jfr utformningen av t.ex. 3 kap. 2–3 och 5–7 §§ lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen), 8 § lagen (2024:1006) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för vård- och omsorgsanalys och 2 kap. 11 § lagen (2024:1146) om vissa forskningsdatabaser.

³ Se prop. 2023/24:29 s. 74.

⁴ Se t.ex. 114 kap. 14 § socialförsäkringsbalken och 9 § lagen (2020:421) om Rättsmedicinalverkets behandling av personuppgifter.

Avsnitten 9.4.2, 10.4.3, 11.5.2 och 11.5.3 om dataanalys och urval

IMY har tidigare yttrat sig över förslag till bestämmelser om dataanalys och urval som liknar de nu aktuella förslagen.⁵ På samma sätt som när det gäller de tidigare förslagen ser IMY positivt på att den rättsliga grunden för dataanalys och urval regleras i lag. En tydlig rättslig grund för den aktuella typen av behandling kan vara en förutsättning för att den ska uppfylla kraven i dataskyddsförordningen. IMY anser dock att det varken av författningsförslaget eller betänkandet i övrigt framgår hur arbetet med dataanalys och urval avgränsas i omfattning och tid. Det behöver förtydligas i det fortsatta beredningsarbetet, eftersom det är en förutsättning för att CSN ska kunna bedöma om en viss behandling av personuppgifter är nödvändig och proportionerlig. Det bör t.ex. övervägas om det är lämpligt att införa bestämmelser om behandling av personuppgifter i projekt i likhet med vad som gäller enligt 11 § lagen (2024:1006) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för vård- och omsorgsanalys och 12 § lagen (2024:926) om behandling av personuppgifter vid Inspektionen för socialförsäkringen.

IMY instämmer i utredningens bedömning att uppgifter inte bör få behandlas när analyserna och urvalen avslutas (s. 385). Om ramarna avseende omfattning och tid för analyserna och urvalen är otydliga är dock risken stor att myndigheterna inte upphör med behandlingen i rätt tid. Den påvisar vikten av att detta förtydligas i enlighet med vad som sagts ovan.

IMY vill också understryka vikten av utredningens konstaterande att bestämmelserna om dataanalyser och urval inte innebär att myndigheterna får hämta in stora mängder personuppgifter från internet för att vissa uppgifter i en sådan mängd möjligen kan vara "bra att ha" vid utvecklingen av en urvalsmodell samt att bestämmelserna inte i sig ger en ny möjlighet att samla in personuppgifter (s. 302).

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Eric Leijonram efter föredragning av juristen Nadja Zandpour. Vid den slutliga handläggningen har även rättschefen David Törngren och avdelningsjuristen Sarah Bodlander medverkat.

Eric Leijonram

⁵ Yttrande över Framtidens dataskydd vid Skatteverket, Tullverket och Kronofogden (SOU 2023:100).